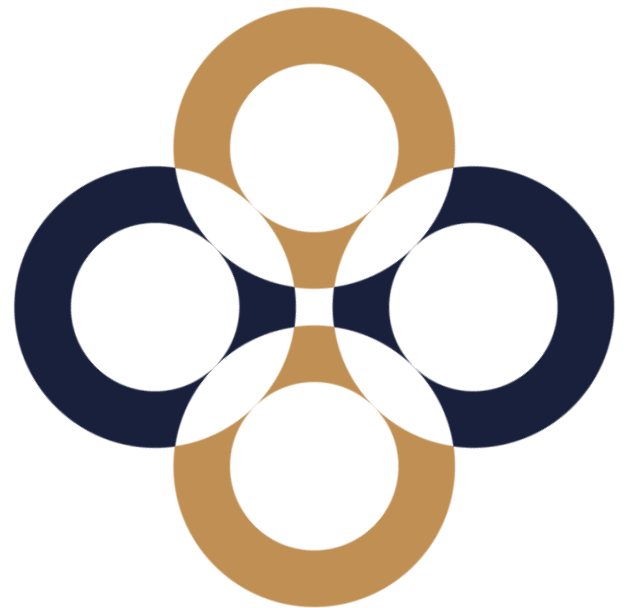

Ctrl c – Ctrl v

Hivatkozásokról, plágiumról

2024/25.

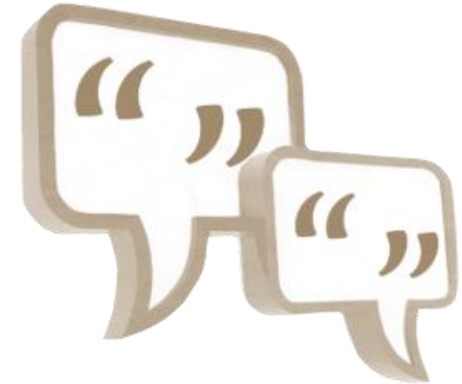

Hivatkozás

Hivatkozás: Amikor mások gondolatait szó szerint vagy parafrázisként beilleszted a dolgozatod szövegébe, megjelölve az eredeti forrást.

Miért kell hivatkozni?

- Bizonyítja a témában való jártasságot
- Alátámasztja ötleteinket, gondolatainkat / reflektálás lehetősége
- Az eredeti forrásokot visszakereshetővé teszi mások számára
- Elkerüljük a plagizálást

Mikor, mit kell hivatkozni?

- Mindig, ha valami nem saját gondolat
- Átvett diagramot, kimutatást, képet
- Tényeket, adatokat, amelyek nem képezik az általános tudás részét, pl.:

*A sárgarépa sok vitamint tartalmaz. – **Nem kell hivatkozni.** vs.*

*A sárgarépa édes ízét a benne lévő di- (szacharóz) és monoszacharidok (glükóz és fruktóz) határozzák meg (Northolt et al, 2004). – **Szükséges a hivatkozás.***

Hivatkozás fajtái – szó szerinti hivatkozás

Tartalmi jellemzői:

- definíció, frappáns megfogalmazás, jogszabály, interjúrészlet idézésénél indokolt
- maximum 2-3 mondat legyen, APA-szabályozás: max. 40 szó
- ha nem az egész mondatot idézzük, akkor [...] -tal jelöljük a kimaradt részeket
- ha bármilyen saját kommentárt teszünk az eredeti idézetbe, azt [] -lel jelöljük: *pl.: „Készüljünk fel arra, hogy [minimum] egy fél napot el kell tölten[ünk] a [...] könyvtárban.”) – figyeljünk a mondathelyességre*

Formai elemek:

- idézőjel a szövegben
- szövegközi hivatkozásnál kötelező elemek: szerző vezetékneve, évszám, oldalszám, pl. (Kovács, 2018, p. 470)

Példa:

„A szövegben öt-hat sornál rövidebb hivatkozásokat (citátumot) célszerű használni, hogy ne törjük meg a szöveg, illetve okfejtés folyamatosságát. E rövid idézetek csupán azt szolgálják, hogy a cikk végén levő irodalomjegyzék, illetve hivatkozások segítségével az olvasó kikereshesse a bővebb, teljesebb szöveget az eredeti műből (referencia)” **(Szabó, 2001, p. 215).**

Hivatkozás fajtái – parafrázis

Definíció: hosszabb szöveg tömör tartalmi összefoglalása saját szavainkkal.

Formai elemei: szerző vezetékneve, évszám, pl.: (Tóth, 1994)

Példa:

„Mint tudjuk a század első két évtizedében a magyar futball belső társadalmi kontextusa mindenekelőtt az MTK-FTC derbi (illetve annak szimbolikája) révén ismerhető meg. Nem véletlen, hogy ebben az időszakban a válogatott játékosok többsége is főleg e két csapatból kerül ki. Az 1888-ban túlnyomórészt belvárosi zsidó polgárok által alapított Magyar Testgyakorlók Köre és az 1899-ben ferencvárosi sváb kispolgárok és szakmunkások által létrehozott Ferencvárosi Torna Club közötti több évtizedes küzdelem egyfajta asszimilációs versenyfutásként értelmezhető.”

Az általam vizsgált csoportok társadalomtörténetét tekintve, nem hagyhatjuk figyelmen kívül a tényt, hogy asszimilációs törekvéseknek a labdarúgás világában különös hangsúlyt adtak. A zsidó polgárok illetve a ferencvárosi sváb kispolgárok által alapított és támogatott két klub, az MTK illetve az FTC küzdelme már a század elején komoly szimbolikus jelentőséggel bírt e két csoport közötti vetélkedésben (**Hadas, 1999**).

Hadas M. (1999). Stílus és karakter: Futballhabituológiai traktátus. *Replika*, 36 (június), 125-144.

Hol hivatkozunk?

Szöveg közben¹:

- **narratív (szövegbe foglalva)**

Szabó (2001) arra hívja fel a figyelmet, hogy „a szövegben öt-hat sornál rövidebb hivatkozásokat (citátumot) célszerű használni, hogy ne törjük meg a szöveg, illetve okfejtés folyamatosságát. E rövid idézetek csupán azt szolgálják, hogy a cikk végén levő irodalomjegyzék, illetve hivatkozások segítségével az olvasó kikereshesse a bővebb, teljesebb szöveget az eredeti műből (referencia)” **(p. 215)**.

- **zárójeles (mondat lezárásaként)**

„A szövegben öt-hat sornál rövidebb hivatkozásokat (citátumot) célszerű használni, hogy ne törjük meg a szöveg, illetve okfejtés folyamatosságát. E rövid idézetek csupán azt szolgálják, hogy a cikk végén levő irodalomjegyzék, illetve hivatkozások segítségével az olvasó kikereshesse a bővebb, teljesebb szöveget az eredeti műből (referencia)” **(Szabó, 2001, p. 215)**.

Dolgozat végén:

- **hivatkozásjegyzék**

Szabó, K. (2001). *Kommunikáció felsőfokon: Hogyan írjunk, hogy megértsenek?: Hogyan beszéljünk, hogy meghallgassanak?: Hogyan levelezzünk, hogy válaszoljanak?* Kossuth Kiadó.

A szövegközi hivatkozásoknak és a hivatkozásjegyzékben lévő műveknek meg kell egyezniük.

¹Lábjegyzet: APA-stílusban a hivatkozás nem lábjegyzetben van. Ide a szöveghez tartozó kiegészítő információkat írhatjuk.

Plágiumnak minősül:

- külső források hivatkozás nélküli felhasználása
- hivatkozás kihagyása, parafrázis forrásmegjelölés nélkül
- pontatlan hivatkozás
- saját munka változtatás nélküli benyújtása

Szabályzatok, segédletek:

- [Tanulmányi és Vizsgaszabályzat](#)
- [Plágiumszabályzat](#)
- [Etikai Kódex](#)

APA-hivatkozási stílus – Szövegközi hivatkozás

- Ajánlott az egyetemen
- Legfrissebb verzió: [APA 7th](#), 6. kiadás a [weben](#), jelzik a változásokat

Szövegközi hivatkozás formája zárójeles hivatkozás esetén:

- Parafrázis:
 - 1 szerző esetén: szerző vezetékneve, évszám ([Smith, 2021](#)).
 - 2 szerző esetén: szerző1 & szerző2 vezetékneve: ([Csépe & Ragó, 2008](#)).
 - 2-nél több szerző esetén: szerző1 et al.: ([Martin et al., 2020](#))
- Szó szerinti idézet: oldalszám is kötelező elem, előtte p. szerepel: ([Smith et al., 2018, p. 470](#)).

Szövegközi hivatkozás formája narratív hivatkozás esetén:

- Parafrázis:
 - 1 szerző esetén: [Smith \(2021\)](#)
 - 2 szerző esetén: [Csépe és Ragó \(2008\)](#)
 - 2-nél több szerző esetén: [Martin et al. \(2018\)](#)
- Pontos idézet
 - szerző mondatban, oldalszám mondat lezárásaként, p.-vel : [Szabó \(2008\) arra hívja fel a figyelmet....mondat vége \(p. 215\)](#).

APA – hivatkozási stílus - Hivatkozásjegyzék

Alapvető formai jegyek:

- Dolgozat végén, új oldalon kezdődik
- ABC-sorrendben, szerző vezetékneve alapján
- Ha nincs szerző vagy szerkesztő, vagy trv. esetén hiányzik ez az adat, akkor cím szerint soroljuk be
- Nincs sorszámozás
- 20 szerzőig feltüntetjük a szerzőket
- 20+ szerzőnél: 19 szerző feltüntetése ... utolsó szerző:

Wiskunde, B., Arslan, M., Fischer, P., Nowak, L., Van den Berg, O., Coetzee, L., Juárez, U., Riyaziyyat, E., Wang, C., Zhang, I., Li, P., Yang, R., Kumar, B., Xu, A., Martinez, R., McIntosh, V., Ibáñez, L. M., Mäkinen, G., Virtanen, E., . . . Kovács, A. (2019).

- Az évszám a szerző neve után jön zárójelben: Middleton, J. (2011).
- A keresztnév kezdőbetűjét írjuk csak ki: Kárpáti, Z. (2022).
- Az oldalszám önmagában szerepel: *Clinical Child Psychology and Psychiatry*, 16(2), 247-251.
- A kiadvány címe szerepel dőlt betűvel: Kornai, J. (1982). *A hiány* (2nd ed.). Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.
- Folyóiratcikkek esetében a kötet is dőlt betűs: Lyons, D. (2009, June 15). Don't 'iTune' us: It's geeks versus writers. *Guess who's winning. Newsweek*, 153(24), 27.
- Folyóiratcikkek esetében a szám (issue) zárójelben szerepel: *Marketing & Menedzsment*, 57(3)
- Könyvfejezetnél nincs a befoglaló mű előtti **In** után kettőspont: Currents in the study of persuasion. In M. B. Oliver, A. A. Raney, & J. Bryant (Eds.), *Media effects...*

- Uricska, E. (2023). The Relationship between the Framing of Speeding Messages and Changes in Attitude of Generation Z Respondents. *Magyar Rendészet*, 23(1), 249-262. <https://doi.org/10.32577/mr.2023.1.16> - X
- Uricska, E. (2023). The Relationship between the Framing of Speeding Messages and Changes in Attitude of Generation Z Respondents. *Magyar Rendészet*, 23(1), 249-262. <https://doi.org/10.32577/mr.2023.1.16> - OK
- Dávid, L., Jancsik, A. & Rátz, T., 2007. *Turisztikai erőforrások: A természeti és kulturális erőforrások turisztikai hasznosítása*. Budapest: Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zrt - X
- Dávid, L., Jancsik, A. & Rátz, T., (2007). *Turisztikai erőforrások: A természeti és kulturális erőforrások turisztikai hasznosítása*. Budapest: Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Zrt - OK
- Narayanan, A.: From cost to opportunity: Holistic regulatory change management. *Journal of Securities Operations & Custody*, 2023, 15(4), 325–335. - X
- Narayanan, A. (2023). From cost to opportunity: Holistic regulatory change management. *Journal of Securities Operations & Custody*, 15(4), 325–335. - OK
- Adelson, B. (2019). Accessibility Issues for Poll Sites and Voters. In: M. Brown, K. Hale, & B. A. King (Eds.), *The Future of Election Administration: Cases and Conversations* (pp. 47–53). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-030-18541-1_6 - X
- Adelson, B. (2019). Accessibility Issues for Poll Sites and Voters. In M. Brown, K. Hale, & B. A. King (Eds.), *The Future of Election Administration: Cases and Conversations* (pp. 47–53). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-030-18541-1_6 - OK

Kereszthivatkozás, saját fordítás, transliterálás

Kereszthivatkozás

- törekedjünk az eredeti forrás használatára
- kereszthivatkozás megengedett, ha az eredeti művet nem értjük, nem hozzáférhető
- szöveg közben utalni kell az eredeti műre: (Rabbitt, 1982, idézve Lyon et al., 2014)
- a hivatkozásjegyzékben a ténylegesen felhasznált (másodlagos) forrást kell megadni

Saját fordítás

- Saját fordítás parafrázisnak minősül (nem szó szerinti idézésnek)
- Szerzőn és évszám megadásán túl javasolt az eredeti oldalszám megadása
- Nem kell feltüntetni, hogy saját fordítás
- Hivatkozásjegyzékben az eredeti műre hivatkozunk

Transzliterálás

- Nem latin karakterek/betűk esetében transliterálni kell
- Cím fordítását szögletes zárójelben meg kell adni a dolgozat nyelvén a hivatkozáslistában

Példa: Haroun, M.-S. (Director). (2002). *Abouna* [Our father] [Film]. Filmmuseum Distributie; Kairos Filmverleih; Leisure Time Features; MK2 Diffusion

Speciális esetek

Hallgatóink kérdezték:

- Egy szerző azonos évben készült műveit idézzük: [Smith 2021a](#), [Smith 2021b](#)
- Egy szerző több publikációját idézzük eltérő évekből: évszámot növekvő sorrendben kell feltüntetni ([Kovács, 1982, 1986, 1990](#))
- Több szerzőtől idézünk egy zárójelen belül: [ábécé sorrend, köztük ;:](#) ([Kovács, 2021; Smith, 2010](#))
- E-könyvben szó szerinti idézésnél [nem kell oldalszám](#)
- [Hogyan hivatkozzunk interjúra?](#) (szövegközben szerepeljen, hivatkozási listában nem kell megadni)

Segédletek:

- [APA 6. kiadás](#), [APA 7th kiadás](#)
- [Hivatkozás dokumentumtípusonként](#)

Gyakori hibák, etikai vétségek

- Nem egyezik a hivatkozásjegyzék a szövegbe illesztett hivatkozásokkal
- „” elmaradása
- Szó szerinti hivatkozások hosszúsága
- Álparafrázis beszúrása
- Parafrázisok szövegmenyisége, indokolatlan hivatkozások
- Következetlen, követhetetlen hivatkozás (hosszabb szövegrészek?!)
- Pontatlan, hiányzó hivatkozási adatok
- Önplágium
- Kereszthivatkozás
- Más szerző munkájának sajátként való beadása az eredeti szerző tudtával („vásárlás”)

Köszönöm a figyelmet!

Kérjük, töltsse ki az [értékelő űrlapot](#).

További információ:

demecs@uni-corvinus.hu, zsuzsa.merenyi@uni-corvinus.hu

